

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS

Voor de Stad. . f. 12.

Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIE:

15 cents de regel.

behalve 35 cents zegel.

(Verschijnende driemaal in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag.)

In ons vorig nummer hebben wij vermeld, dat de *Staats-Courant* van donderdag 11. eindelijk het uitzettingsbesluit van Z. Exc. den Gouverneur-Generaal van Neerlandsch-Indië, tegen Mgr. Grooff en zijne assistenten uitgevaardigd, heeft medegedeeld. Het *Journal de la Haye* heeft in zijn nummer *du dimanche* dat voorbeeld gevolgd. Geen van beide de bladen geven de reden op, waarom tot nog toe niet die mededeeling gedraald is, noch waarom thans die mededeeling geschiedt. De eerste vergenoegt zich met te zeggen, dat dit stuk in de *Jayasche Courant* voorkomt; het tweede dat de *Staats-Courant* het mededeelt en dat het er eene vertaling van geeft.

Het zal zeker onzen lezeren niet ontsnapt zijn, ons ten minste heeft het getroffen, dat deze mededeeling geschied is juist den dag na dien, waarop Z. M. de Koning tot het doen van een uitstapje naar Weimar de residentie verlaten heeft; te meer trest ons zulks, bij de bedenking dat Z. M. juist die reis onderneemt, op het oogenblik der vermoedelijke aankomst van Mgr. Grooff. Het is ons vermeenen, dat tusschen die verschillende omstandigheden een zeker verband moet bestaan, waarvan wij ons vermoeden daarover niet uiten, daar alles met den diepsten sluier des geheims schijnt overdekt te moeten worden. Wij willen ons dus liever niet in gissingen verdiepen, de komst van Mgr. Grooff afwachten en dan zien wat gebeuren zal. Het besluit van den 5 mei 11. was allezins geschikt om ons vreugd en moed in te boezemen en wij hebben het blijde gevoel, waarmee wij hetzelfde ontvangen hadden, niet ontveend. Thans echter vernemen wij weder, dat de zaak van Mgr. Grooff zeer slecht staat. Wij hebben wel moeite om, na het besluit van 5 mei, volkomen geloof aan die tijding te hechten; doch de opneming in de *Staats-Courant* van het uitzettings-decreet, eenen dag na 's Konings vertrek en vóór de vermoedelijke aankomst van Mgr. Grooff, heeft in ons oog eene zoo zonderlinge houding, te meer daar het officieel orgaan dat stuk zoo lakonisch mededeelt als of het zoo even uit de Oost gearriveerd was, dat wij vermeenen van die zijde wel eenige bezorgdheid te mogen koesteren. De tijd zal leeren!

UIT ROME. Uit Rome wordt aan de *Deuts. Zeit.* geschreven:

» Sedert de Paus aan de vorsten der christenheid eenen apostolischen brief geschreven heeft om hen uitte noodigen den slavenhandel te vernietigen, hebben zich religieusen naar Cairo begeven, om er Ethiopische vrouwen vrij te koopen. Onlangs zijn veertig aldus vrijgekochte vrouwen alhier aangekomen. Zij begeven zich naar Chambéry in Savoye, om er, onder de leiding der Zusters van Barmhartigheid eene christelijke opvoeding te ontvangen. Later zullen zij in de zendingen gebezigt worden.

AMERIKA.

De steamer *Cambria*, 11. donderdag te Liverpool aangekomen, brengt tijdingen mede uit New-York tot den 15 mei. De oorlog is bepaaldelijk verklaard tusschen Mexico en de Vereenigde Staten en de vijandelijkheden zijn reeds in de laatste dagen van april aangevangen. Den 26 werd een amerikaansch detachement van 63 man, ter erkenning uitgezonden, door de Mexicanen overrompeld en na verlies van eenige geeneuvelden, gedwongen de wapens neder te leggen.

De president Polk heeft aan de beide Kamers van het congres eene boodschap gezonden, om haar te verwittigen, dat de oorlog uitgebarsten was en de middelen te vragen, ten einde in de behoeften van dien toestand te voorzien. De beide Kamers hebben onmiddellijk een wets-ontwerp aangenomen, waarbij aan den president 10 millioen dollars (25 millioen gld.) worden verleend, om met kracht den oorlog door te zetten en tevens magtiging tot eenen lijsting van 50,000 vrijwilligers. Dadelijk na de aanneming dezer wet heeft de president eene proclamatie uitgevaardigd, waarin bekend wordt gemaakt dat de oorlog met Mexico is uitgebroken en een ieder wordt aangemaand alle pogingen aan te wenden om den oorlog tot een spoedig einde te brengen, orde en wet te handhaven, eendragt te bevorderen enz.

ZWITSERLAND.

— Men schrijft uit Lausanne.

» Niets kenmerkt meer de zedelijke ontbinding van ons land, dan de vnijsge beleedigingen, waarmee men thans de instelling der protestantsche diaconessen overlaadt. De dagbladen der radicale partij verkondigen luide hunne blijdschap over een ergerlijk tooneel, dat de afschaffing van het ziekenhuis van Echallins heeft ten gevolge gehad; zij beweren in staat te zijn, aardige verhalen te kunnen leveren over de *verslachte zeden dezer Vestalen*. Het gouvernement, dat haar niet lijden mogt, heeft het even billijk als voorzigtig geoordeeld, het regterlijk onderzoek, dat door den procureur-generaal betrekkelijk deze ergernis was aangevangen, te smoren. Wij zijn thans zoo ver gekomen, dat tooneelen van dien aard, en de woede des volks tegen alles, wat eenig godsdienstig karakter heeft, aan niemand geene verwondering meer moeten baren. Te gelijk met deze officieele

on-half officieele vervolging der Kerk en geestelijkheid, vertoont men het hervat van het gouvernement met het communisme, deszelfs openbare bijeenkomsten, aanhangers en predikers. Het eerste orgaan van het communistisch radicalisme, de *nationale Almanak*, is, op eene officieele wijze toegezonden geworden aan al de gemeenten van het canton, en de komst te Lausanne van den communistischen hoogleeraar Treschler, onlangs uit het canton Zurich gebannen, is met gejuich gevierd door het *Zang-Vereinn*, schijnbaar in het afgelopen jaar verboden, doch nu, als met een tooverslag, weder opgericht. Op woensdag den 6 mei, heeft hij zijne eerste les gegeven, welke met doldriftige toeftrichingen bekrond werd. Hij had herhaald: dat het communisme het eenig middel is, om een einde te maken aan de ellenden der arbeidende klasse, en dat alle middelen goed zijn, om aan dezelve de opperheerschappij te bezorgen. Ofschoon zulke beginselen den grondslag van geheel het maatschappelijk gebouw met instorting bedreigen, vindt het gouvernement, dat in dezelve deelt, er niets berispenijks in, het zegt zelf, dat het christendom en het communisme heden in strijd zijn, om elkander de opperheerschappij over de wereld te betwisten.

DUITSCHLAND.

Uit Wenen schrijft men dat de lasterlijke aantijgingen, bij gelegenheid der poolsehe zamenspanning, uitgestrooid tegen de PP. Liguoristen, slechts gediend hebben om de gehechtheid te vermeerderen van degenen, die hen reeds beïnden en degenen die onganstige vooroordeelen tegen dit heilig genootschap hadden, daarvan grobtendijks hebben teruggeslagen. Het onafgebroken arbeiden dier religieusen op den kansel, in den biechttafel en hun volkomen afstand van al wat het leven veraangenaamt, maken hen inderdaad den algemeen eerbied overwaardig.

— Uit Munchen wordt gemeld, dat de bisschop van Augsburg van den H. Vader eene breve ontvangen heeft, welke in de minzaamste bewoordingen is opgesteld, en waarin de Paus hem zijne tevredenheid en erkentelijkheid betuigt voor den moed en den ijver, welke hij in het verdedigen der catholijke belangen, in den boezem der bejersche Kamers, heeft aan den dag gelegd.

— In Saksen begint men het roneganisme, dat eerst met zooveel vervoering toegejaicht werd, moede te worden, dat er thans onder de protestanten van Dresden en andere steden verzoeken in omloop zijn, om van het gouvernement de intrekking te vragen van het verlot tot openbaar schappelijk gebruik van protestantsche tenen. Onze kerken, zegt het groot aantal verzoekers, worden ontheiligd door de uitpefening der voorwende duitisch-catholijke eeredienst.

— Men schrijft uit Posen, 14 mei:

De onlangs door het pruisisch gouvernement genomen maatregelen bewijzen klaarblijkelijk, dat het niet de catholijke geestelijkheid, maar slechts een

zeer klein getal harer leden, beethoofdige patriarchen, beschouwd als medeplichtig aan den poolsehen opstand. Trouwens ons bisschoppelijk seminarie heeft dezer dagen eene aanzienlijke uitbreiding erlangd, zoodat onze jonge geestelijkheid er eene volkomene opvoeding zal kunnen genieten, en niet langer aan het gevaar bloot staan, om aan de gemengde hooge scholen het venijn des ongeloofs in te zuigen. Overigens heerscht de diepste rust thans door geheel het groothertogdom.

— De *Kranof. Zeit.* deelt eenen nieuwen brief mede van Czersky, gedagteekend van Schneidemuhl den 20 april II., waarin hij op de stelligste wijze protesteert tegen elke leerstellige vereeniging met Ronge en zijnen aanhang. «Ik kan, zegt hij, het positief terrein van het christelijk geloof niet verlaten, en het zou mij niet mogelijk zijn mij te vereenigen met verdoolde menschen, die hun brood en hun geluk zoeken in den doolhof der menschelijke wetenschap.» Deze verklaring is des te merkwaardiger, omdat zij eene formele logenstraffing behelst van het gerucht eener vereeniging der twee apostaten, door de rongeanaanche dagbladen verspreid. Het is nu uitgemaakt, dat er voor het rongeanisme geene andere kans van vereeniging meer overblijft, dan met de anti-christelijke factie van de *Vrienden des Lichts*. Overigens schijnt het rongeanisme in zijnen laatsten tijd gekomen te zijn. Niet alleen heeft Theiner, de vooruaamste der vereeniging, hetzelfde verlaten, na, van de schattingen op de slagtoffers der partij geheven, eene rijke hoeve in de gemeente Brentsch gekocht te hebben, maar het volk van Silesie begint zelf duidelijk in te zien, welke de verfoeijelijke strekkingen zijn dezer secte. De burgerij van Gauer heeft eene klagt ingeleverd tegen den predikant Rupprecht (ex-candidaat in de protestantsche godgeleerdheid) die op den eersten paaschdag heeft durven prediken, dat Christus niet gestorven maar slechts schijn dood geweest was, zoodat de geschiedenis zijner verrijzenis niets waars behelst; dat men dit reeds lang geweten heeft, maar niemand, ander het juk van het papiemus zulks nog had durven zeggen. De afgescheidenen van Hirschberg hebben insgelijks onder zich eene vereeniging gevormd, met het doel om zich te verzetten tegen dit afschuwelijke stelsel van ongeloof.

ENGLAND

Het Lagerhuis moet den 10 juni in comité vergaderen over de *bill*, betrekkelijk de godsdienstige vrijheid der Catholijken, voorgesteld door den heer Anstey. Drie nieuwe bepalingen zijn bij het oorspronkelijk ontwerp gevoegd, strekkende om, in sommige omstandigheden de uitwendige oefeningen der eeredienst te verbieden en om de leden der vereenigingen en geestelijke orden aan eenige formaliteiten van politie te onderwerpen, welke de vrije uitoefening hanner bediening niet belemmeren.

Men kan nog slechts gissen naar het lot hetwelk dit ontwerp verheidt; het komt ons voor, dat het aannemen van hetzelfde zal tegengehouden worden door de *bill* van den lord kanselier, welke oogen-schijnlijk dezelfde strekking heeft, en zegevierend uit de Kamer der Lords gekomen is; wij vreezen dat zij aan het Lagerhuis zal voorgedragen worden voor de beraadslaging in comité over het ontwerp van den heer Anstey. Deze oustandingheid zou te betreuren zijn voor het ontwerp, waarvan de engelsche catholijken, met zooveel reden de aanneming wenschen.

— In de zitting van het Lagerhuis van den 25 heeft de heer Shaw de invrijheidatelling van den heer Smith O'Brien gevraagd; de Kamer heeft tot dezelfde besloten.

— De tweede lezing van de *coërcion-bill* tegen Ierland, welke tegen den 25 bij het Lagerhuis aan de orde van den dag was, is, op voorstel van sir Robert Peel verlaagd geworden, zonder bepaling

van eenen naderen dag. De heer O'Connell heeft op nieuw in eenen brief aan den secretaris der nationale Vereeniging voor de herroeping der Unie, al de vertegenwoordigers van Ierland ten dringendste uitgenoodigd, om op hunnen post te zijn, wanneer de beraadslagingen zullen geopend worden over een onderwerp, waarbij de Ieren van alle klassen en gezindheden zooveel belang hebben.

— De hertog van Cambridge, lid der koninklijke familie heeft verklaard niet te zullen stemmen over de graanwet.

— Het Hoogerhuis is vrijdag II. des ochtends ten vijf ure, na eene onafgebrokene zitting van twaalf uren, overgegaan tot de stemming over de tweede lezing der *bill* betrekkelijk de wijziging der graanwet. 212 stemmen, waaronder 138 van aanwezige Pairs en 75 die hunne stem bij lastgeving uitbragten, hebben zich voor de tweede lezing verklaard; 164 stemmen, waaronder 126 van tegenwoordige en 38 bij procuratie, er tegen. De meerderheid ten gunste van het ministerie was dus 48 stemmen. De Kamer heeft daarna besloten dat zij den 11 de onderscheidene bepalingen der *bill* in comité-generaal zou overwegen. Ofschoon daarbij de oppositie nog werkzaam zal zijn, is het echter te verwachten, dat de *bill* met eene groote meerderheid zal doorgaan en nog voor den 20 juni, na vier maanden wachters, ten uitvoer zal gelegd worden.

— Een Londensch dagblad *the European Times*, verzekert dat de Great-Western het antwoord van het engelsch cabinet op de opzegging van het traactaat van 1827, betrekkelijk het gemeenschappelijk bezit van Oregon, zal overbrengen en dat dit antwoord in de vredelievendste en welwillendste be-woordingen vervat is.

— Prins Lodewijk Napoleon is den 27 des avonds te Londen aangekomen. Hij is naar Engeland gegaan om zijnen vader te bezoeken, wiens toestand veel bezorgdheid verwekt, en heeft besloten zich buiten alle staatkunde te houden; zoo al niet voor de geheele toekomst, althans voor den tijd, welken hij in Engeland zal doorbrengen, daar hij geen misbruik wil maken van de gastvrijheid, welke hij in dat land geniet.

PORTUGAL.

De tijdingen uit Portugal loopen tot den 18 mei. De opstand aldaar heeft eenen verbazenden voortgang gemaakt, vooral in de aan Spanje grenzende gewesten. De beweging, welke eene maand geleden in de provincie Minho uitgebarsten was, uit-hoofde van eenige nieuwe belastingen door het ministerie Costa-Cabrel ingevoerd, heeft een geheel revolutionair aanschijn gekregen in den zin van de septemberpartij. De gansche provincie van Trás-os-Montes heeft het vaan des oproers opgestoken en in de hoofdstad derzelve, te Villareal, is eene junta opgericht. De graaf Ferdinand de Souza is benoemd tot president der junta en heeft zich de aanzienlijkste ingezetenen der stad toegevoegd.

Het volk, in massa opgestaan, doorloopt in talrijke benden al het land dat aan den regioever der Doure gelegen is. Een opperhoofd derzelve, Montenegro geheeten, heeft een detachement van 150 soldaten van 't 14e regiment infanterie, dat zich naar Oporto begaf, overrompeld en gedwongen de wapens neder te leggen; daarna heeft hij een parlementair afgezonden, om de overgave der stad, de belangrijkste na Lissabon, te vorderen.

De heer Costa-Cabral, minister van justitie, die in persoon naar Oporto gegaan was, is te Lissabon terug gekomen, en heeft den 17 mei zijn ontslag en dat van al zijne ambtgenooten ingediend. Hetzelve is onmiddellijk door de koningin aangenomen. De graaf de Villareal, vader van den graaf de Souza, die president is van de revolutionaire junta van de provincie Trás-os-Montes, is belast geworden met het samenstellen van een nieuw cabinet; men dacht te Lissabon dat hij niet in die

taak vingen zou en dat de hertog van Palmella we-geroepen zou kunnen worden tot het daarstellen van een nieuw ministerie

De koningin heeft een decreet uitgevaardigd waarbij al de militairen, die als korporaal of serjeants gediend hebben en thans in ver-luist zijn, worden opgeroepen om weder voor zes maanden in dienst te komen. Zij zullen onmiddellijk 4,800 reis ontvangen; en na de zes maanden zonder verdere autorisatie van het gouvernement door de chefs der korpsen weder ontslagen worden.

— 29 mei. Te Madrid zeide men dat het ministerie onder voorzitterschap van den hertog van Palmella daargesteld is.

FRANKRIJK.

PARIS 30 mei. Men verzekert dat de Konin-der Belgen aan het fransch gouvernement mede-deeling heeft gedaan van het ontwerp, gevormd door 500 belgische families, bezittende een vermo-ge van drie millioen franken, om zich in de provincie Constantine te gaan vestigen.

— Li. woensdag heeft de Koning te een ge-gevaar verkeerd. Z. M. keerde ten een ure in de middag, in zijn rijtuig naar de Tuileries terug, een der paarden viel en de zeven anderen, in ve-len draf zijnde, vielen insgelijks op en door elk-an-der, zonder dat de postillons, die zelve op de grond geworpen werden, hen konden tegenhouden. Het rijtuig ging omslaan, toen de adjudanten bedienden in allerij toe-sneffen en het kon geluk hetzelfde weder overeind te zetten. De Koning heeft geen letsel geleden bekomen. De Koning die Z. M. vergezeld waren zeer verschrikt te z-

— Ontvlugting van den Prins Lodewijk Bonaparte. Het schijnt zeker te zijn, dat de prins dewijk Bonaparte in den namiddag van vier den dag zelve zijner ontvlugting, de Belgische grenzen is overgegaan. Toen hij ten zeven ure ochtends zijne kamers verliet, als eenen werke-gekleed, droeg hij eenen plank uit zijne eigena-bliothek onder den arm. Hij had de voorson-nomen om knevels en hoed te gebruiken, he-heen geheel onkenbaar maakte. Een rijtuig wach-hem buiten de stad, hij heeft hetzelfde niet zij-ner Kamerbediende bestegen. Deze die zeer goed bij inwoners van Ham bekend was, is buiten de omgegaan.

De prins heeft zich dadelijk naar St. Quentin begeven, van daar is hij per post naar Valenciennes gereden en aldaar den spoorweg naar Brussel genomen.

Daar de prins den 6 augustus 1840 te Bontou gevat was, was hij aldus ruim zes jaren gevan-toen hij ontzapt is.

— Uit Algerie heeft men de verschrikkelijke ding ontvangen, dat, op bevel van Abd-el-Kader al de fransche gevangenen, die in de magt der Arabieren waren, ten getale van 300, op e-wreeddaardige wijze vermoord zijn. Slechts zeer-nigen hebben nog door de vlijt hun leven kon-nen redden. Om gemakkelijker tot de uitvoer van dit bevel te doen overgaan, had Abd-el-Kader in de deira het gerucht laten verspreiden, dat de Arabische krijgsgevangenen door de Franschen om het leven waren gebracht.

— De politieke discussie in Frankrijk is einde geloopt. Van weerszijden is met heftig-gestreden, om de algemeene belangen? Ne- Het was een strijd van personen; de heeren Thiers en Guizot waren de kampvechters: de eerste te komen op de plaats, welke de tweede behield de tweede om te behouden wat hij heeft. Deze gezegevierd. 189 stemmen waren voor hem voor den heer Thiers.

— Op eene interpellatie van den heer de Cour heeft de minister Moline-St. Yon aan de Kamer der Gedeputeerden verklaard dat het gouvernment nog geene officieele tijding bekomen had van de dood der fransche gevangenen in Algerie.

Arabieren gepleegd. De gultheid der daaraan werd echter niet in twijfel getrokken.

— Bij bevel van den Kanselier zullen op donderdag 4 juni de debatten bij het Hof der Pairs over den aanslag van Leconte een aarting nemen. De heer Duvergier, deken van de orde der advocaten te Parijs, is door den heer Pasquier *ex-officio* met de verdediging van Leconte belast. Een dagblad beweert dat ten gevolge van een verzoek van Leconte om inparticuliere audientie bij den kanselier toegelaten te worden, de debatten wel zouden kunnen uitgesteld worden, ten gevolge der verklaringen, welke de beschuldigde aldaar nog zal afleggen.

— De geslagene oppositie heeft nogmaals beproefd hare krachten te herstellen. De hoofden zijn buiten gevecht gebracht, maar eenige soldaten houden nog vol. Een hunner, welligt de dapperste, heeft bedacht, om den strijd te hernieuwen, door het aah de orde van den dag stellen te vragen van het rapport van den heer Thiers over de vrijheid van onderwijs. Het is de heer Du Bois (de la Loire Inferieure), een heethoofdig voorstander der universiteit, die dit voorstel gedaan heeft.

— Men spreekt weder van eene toenadering tusschen Rusland en Frankrijk; de komst van den graaf van Pahlen te Parijs, de pleijende wijs waarmede het *Journal des Debats* over den grootvorst Konstantijn, bij dezelfde reis naar Toulon, heeft gesproken; de overname van dit artikel in de russische papieren, zijn de gronden waarop dit bericht steunt, hetwelk overigens door niets anders bevestigd wordt.

— De inhuldiging van den Noorderspoorweg, tusschen Parijs en Brussel, zal den 14 juni plaats hebben. Plechtige en prachtige feestelijkheden worden daarvoor door beide gouvernementen voorbereid.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH 3 Junij.

Gisteren heeft alhier de verkiezing plaats gehad voor een lid van de Provinciale Staten van dit gewest, welke betrekking is opgevallen door het ontbreken van den heer Mr. Kivits. Bij de eerste en eenige stemming bekwam Mr. A. A. Heeren, advocaat, 10 stemmen, de heeren A. Bolsius Medic. Doctor 5; en P. J. Vermeulen 3; — er waren 18 Raadsleden tegenwoordig.

— Naar wij van goederhand als zeker vernemen hebben, zal met 1° julij aanstaande het, sedert het verleden jaar alhier uitkomend dagblad «de Tijd» naar Amsterdam worden verplaatst en aldaar op de gewone wijze uitgegeven.

— Uit Driel schrijft men ons, dat aldaar op den 28 dezer plegtig en onder het spelen der Harmonie de eerste steen werd gelegd van het nieuw aldaar op te rigten molengebouw.

GRAVE den 28 Mei. De benoeming van Dr. J. A. W. Boerkamp, tot schoolopziener van dit district, verwekte alhier een algemeen genoegen. Naar welks was het besluit van Z. M. bekend of een aantal zijner vrienden begaf zich ten zijnent, om hem hartelijk geluk te wenschen. Het muziekgezelschap onder de zinspreuk: *Harmonie van Grave*, welks oprigting en instandhouding aan ZEd. bijzonder veel te danken heeft, gaf ZEd. dezen avond uit erkentelijkheid en achting, eene serenade, welke onder begunstiging van het schoone weder tot aller genoegen afleef.

ST. OEDENRODE. Op den 27 mei is door de heeren W. Hamel, Heel- en Vroedmeester te Schijndel, T. W. Boersma, Heel- en Vroedmeester te St. Oedenrode, H. P. van den Bergh, Medec. Doct. Heel- en Vroedmeester te Vreda, geadjesteerd door den heer H. Huisius, Medec. Doctor te Schijndel, de *Sectio Cataracta* verrigt aan Francisca van Houtum, huisvrouw van C. van der Heijden, wonende op de Koevering, gemeente St. Oedenrode; op den vierden dag na de operatie bevindt zich de lijdere

redelijk wel. De verdere behandeling is aan den heer Heelmeester Pastoors toevertrouwd.

— Z. M. de Koning-Groothertog heeft aan den Gouverneur van Luxemburg volmagt gegeven, om de stender van dat Groothertogdom in 1846 te openen.

— Men wil weeten dat Z. M. dezer dagen zou hebben vastgesteld, dat aan alle geëmplojeerden beneden den rang van *adj.-commies*, de boden enz., bij de departementen van algemeen bestuur en bij de provinciale gouvernementen de keuze zal worden gegeven om, met inachtneeming dervoorwaarden bij de nu aangenomen wet op de burgerlijke pensioenen voorgeschreven, al dan niet in het vaste kader van ambtenaren te worden opgenomen, zonder dat daarmede echter nog zal uitgemaakt zijn of dezulken, die zouden wenschen over te gaan tot het vaste kader, tevens zullen kunnen deelen in het weduwenfonds voor de geëmplojeerden tot het algemeen bestuur behoorende. Krachtens hetzelfde besluit zal de benoeming van de beoefde geëmplojeerden onder de benaming van eerste en tweede klerken boden en assistenten voortaan aan de Hoofden der Departementen overgelaten zijn.

'S HAGE, 29 mei. Men vernemt dat de verwijzing, door de Raadkamer der Arrondissements-Regtbank alhier, van de achttien personen, beschuldigd van deelneming aan of opruijing tot de ongeregelheden, die in september jl., zoo wel in deze residentie als te Delft, hebben plaats gehad den 16 dezer geschied is, op grond van art. 91 van het wetboek van strafregt, immers en in alle gevallen op grond van art. 440 van dat wetboek, dat is van deelneming of medepligtigheid aan eenen aanslag, die ten doel had verwoesting, moord en plundering in onderscheiden gemeenten te brengen. E. Meeter, J. du Mee, P. Mingelen, A. Hes, P. A. de Haas en A. H. van Gorkum worden aangeklaagd van medepligtigheid aan den voormelden aanslag, door opruijing der ingezetenen daartoe door gedrukte, verkochte en verspreide geschriften.

— De schrijver van het alhier uitkomend weekblad *Asmodée*, A. van Bevervoorde, heeft beroep van cassatie doen aantekenen tegen het arrêst van het Provinciaal Hof in Zuid-Holland van 23 mei jl., waarbij volkomen is bevestigd het vonnis der Regtbank te 's Gravenhage van 19 februari jl., bij hetwelk hij, wegens eene bij dat weekblad gevoegde brochure, ter zake van laster, is veroordeeld.

— In de zitting van den Hoogen Raad van 2 junij, heeft de heer advocaat generaal Deketh, zijne conclusie genomen in de zaak van K. van Hutst, te Zwolle, uitgever van het geschrift, getiteld: *Kritiek der Troonrede, Bijwagen tot den Utopisch-politischen Snelwagen*. De Advocaat-Generaal oöcludeerde tot de verwerping van het beroep in cassatie. De uitpraak is bepaald op den 17 junij.

VLISSINGEN, den 29 mei. Heden is door het Provinciaal Geregts Hof van Zeeland in de voor hetzelfde ahangige zaak tegen de Uitgeefster dezer Courant, uitspraak gedaan en is daarbij het vonnis van den eersten Regter bevestigd. Tegen dat arrêst is door haar cassatie aangeleekend.

— Wij hebben het treurig bericht ontvangen, dat de ziekte, die in het vorige jaar den aardappelen-oogst bijna geheel bedierf, zich in Friesland in sommige velden onder de dorpen Menaldum, Berlikum, enz. heeft geopenbaard; omtrent den aard der ziekte, den graad van bederf, de meerdere- of mindere snelheid van verspreiding kan men natuurlijk nog niet oordeelen, doch het bevestigd zich maar al te zeer, dat de ziekte zelve zich weder vertoont. (N. R. C.)

— Wij zijn in de treurige noodzakelijkheid gebracht van te moeten melden, dat op vele velden in Zuid Beveland de aardappelen zijn mislukt, niet tegenstaande men goede zetpoters geplant en alle mogelijke voorzorgen genomen had. (Ibid.)

— Men kan de verzekering geven dat door Z. M. den Koning autorisatie is verleend aan de heeren Haages en der Kinderen, om bij wijze van regt-

streeksche concessie, te doen voorzien in den aanleg van eenen ijzeren spoorweg van Harlingen naar Leeuwarden, en van daar naar Groningen, in verbinding met Noord-Duitschland enz.

— Men schrijft uit Leeuwarden van den 27 mei. Wij vernemen dat de heer ingenieur Conrad, van wiens komst in deze provincie, tot opneeming van het terrein der aan te leggen spoorwegen, zijne werkzaamheden hier volbragt heeft en nu met hetzelfde doel naar de provincie Groningen is vertrokken. Ten aanzien van de rigting des spoorwegs van Harlingen naar Groningen langs deze hoofdstad, vernemen wij, dat zijn Ed. het eerste stuk land van deze stad af ter westzijde van den straatweg, het meest geschikt is voorgekomen tot plaatsing van een stationsgebouw, van waar de lijn oostwaarts zou strekken over een gedeelte van het Aschland, de Potmarge, dwars over den weg van Hoven, en voorbij Marienburgh over een hoek van het Exer-citieveld, en verder naar Bergum. Evenwel zijn dit alles slechts voorloopige opnemingen waarvan wij de definitive bepaling eerlang hopen te vernemen.

LATERE BERIGTEN.

De gouverneur van de Kaap de Goede Hoop heeft den oorlog verklaard aan de volkstammen der Kaffers-Gaika en is zelf naar de grenzen gegaan om het opperbevel over de troepen te aanvaarden.

De Keizerin van Oostenrijk is den 23 uit Weenen naar Lutz vertrokken, alwaar zij de Keizerin van Rusland zal ontmoeten.

De Badensche Tweede Kamer heeft beslist dat zij, als vertegenwoordigende de souvereiniteit des volks, het regt had een adres aan den Groot-Hertog aan te bieden, al was het, dat de Groot-Hertog niet in persoon de zittingen had geopend en er geen troonrede was gehouden geworden. Doch de Kamer heeft tevens besluit, dat zij ditmaal geen gebruik van dat regt zou maken, om aan het gouvernement te bewijzen, dat zij bereid is tot alle concessies, welke met hare regten, tegenover de natie bestaanbaar zijn.

De heer van Munch-Bellinghausen, voorzitter van den duitschen Bondsdag, zal tegen het einde der maand naar Francfort vertrekken. Men zegt dat zijn verblijf te Weenen alleen zoo lang is geweest, omdat hij de voorloopige debatten heeft moeten bijwonen tot een ontwerp over de drukpers, hetwelk het oostenrijksch cabinet aan den duitschen Bondsdag wil voorleggen; welk ontwerp op geheel Duitschland van toepassing zou zijn en op een gelijkvormige wijze de instructien voor de censores vaststellen.

Het engelsch Lagerhuis heeft H. zaterdag het budget voor 1846—1847 aangenomen. De ontvangt is er geraamd op 50,950,000 p. st. en de uitgaven op 50,173,000 p. st. hetgeen aldoo 775,000 p. st.

BIJDRAGEN

tot een bewijs van dankbaarheid der Catholijken van Nederland aan

MGR. GROEFF.

Bedrag der vorige opgave.....	f 1079.02½
Door den heer C. L. van Langenhuisen te Amsterdam.	
Van H. E.....	f 2.00
» S. N.....	- 1.00
» C. M.....	- 1.00
» J. G.....	- 1.00
» E. H.....	- 0.25
» V. v. M.....	- 0.50
» A. H.....	- 0.50
» Z. en V. en S. en M.....	- 2.35
» baas K. en twee van dezelfde knechten uit Amsterdam.....	- 2.10½
Door den heer J. G. van Rossem te Utrecht.	
Van C. G.....	f 1.50
Door den heer M. A. van Dijk te Delft.	
Van 't R. K. Leesgezelschap te Schip-luiden.....	f 18.00
» J. R. te Delft.....	- 1.00
Totaal....	f 1110.29

Het door de Redaction der *Nederlandsche Catholijke Stemmingen* en de *Godsdienstvriend* ontvangene heliep volgens de laatste opgave, in het nommer van zaterdag 30 mei van oerogenemd blad gedaan f 1316.71.

Advertentien.

Getrouwd:

F. J. VAN EYNDHOVEN,
en
E. TJEPKEMA.

Leeuwarden den 28 Mei 1846.

Strekkinge deze tot Kennisgeving aan Familie,
Vrienden en Bekenden.

's Hertogenbosch den 30 Mei 1846. Heden is
alhier overleden, pas veertien dagen oud,
LUCIE ALBERTINE ELISABETH-MARIE
VAN DER DOES DE WILLEBOIS.

Eenige Kennisgeving.

Ons geliefd jongst **KINDJE, JOANNES IG-**
NATIUS, overleed heden, ruim dertien
weken oud.

J. J. VAN DER LINDE,
J. VAN DER LINDE,
Geb. **JACOBS.**

Vught den 2 Junij 1846.

Eenige Kennisgeving.

Heden namiddag overleed, na alvorens voor-
zien te zijn van de Heilige Sacramenten
onzer Moeder de Heilige Kerk, onze beminde
Broeder, **PETRUS VAN DE LAAR,**
Landmeter der 1ste Klasse, in den Ouder-
dom van 45 Jaren.

M. VAN DE LAAR,
Uit aller Naam.

Het Huis de **LUCHT,**
Gemeente Driel,
den 24 Mei 1846.

Verkoop van 'eene groote collectie **Bloe-**
men en Planten, op Donderdag den 4
Junij 1846, des namiddags om twee ure,
ten Venduhuizen van **J. DE BRUIJN,** in de
St. Jorisstraat te 's Bosch.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 8 Junij 1846, des avonds ten
seven ure, zal in het Eindhovensche Koffijhuis
te 's Hertogenbosch, bewoond door **M. LAND-**
HEER, publiek onder nadere goedkeuring bij
inschrijving en opbod worden Aangebested:

Het Bouwen

EENER KERK

VOOR DE

WAALSCHER HERVORMDE GEMEENTE TE
's Hertogenbosch.

Het **BESTEK** en **TEKENING** liggen ter inzage bij
den Architect en Opzigtter **A. VAN VEGGEL,**
bij wien ook de verlangd wordende inlich-
tingen zullen te bekomen zijn, terwijl het
BESTEK ad één Gulden verkrijgbaar is
gesteld bij den Boekdrukker **J. F. DEMELINNE**
op de Markt.

VERKOOPING

VAN

RIJTUIGEN.

De Notaris **SCHADD,** te **Waal-**
wijk, zal voor zijn principaal,
op Dingsdag den 9 Junij 1846,
des morgens ten 10 ure, bij
A. VERWIEL, op den hoek van
de Kopersteeg te **Waalwijk,** publiek, om
niet meer dan één geld Verkoopen:

1. **Ede CHAISEN** met **KAPPEN,** een **DITO**
zonder **KAP,** een **TILBURY** met op- en af-
rijden, een **KAP,** een **KARRETJE** op **VEEREN** en
een **KARRETJE** op **PLATTE**
WAGEN, beide voor 4 personen, een **KOETS-**
WAGEN en een **PAARDENTUIG.**

Als te zien twee uren voor den aanvang der ver-
koopning.

A. VERHAGEN, Notaris, re-
siderende te **St. Michiels-**
Gestel, zal, voor zijne prin-
cipalen publiek Verkoopen:

Onder St. Mi- chiels-Gestel.

10. Eene **HOEVE,** bestaande in eene **BOUWMANS-**
WONING, STAL, SCHUUR, KARHUIS en
TURFSCHOP, voorts **ERF, TUIN, BOUW-**
HOOF- en WEILANDEN, staande en gelegen
aan den Veerkant of Moerschot, groot te za-
men 6 Bunder, 40 Roeden, 90 Ellen.

Aantevaardende **HOF en WEILANDEN**
half Maart, de **HUIZING** Pinksteren en
de **BOUWLANDEN** Oogst aan de **Stop-**
pelen 1847, tot dien tijd Verhuurd voor
f 200 en 1000 Ned. ponden dakstroo
's jaars.

20. Een Perceel **WEIDE, HEIDE** en **TURFVELD,**
gedaamd de **Horsten,** gelegen bij het
Doorbroek, beplant met **SCHAARHOUT, BER-**
KEN en andere **BOOMEN,** alsmede ruim 1300
MASTEN, bekwaam tot **SPARREN, GORDIN-**
GEN en ander **TIMMERHOUT, A. No. 262,**
groot 4 Bunders, 09 Roeden, 60 Ellen.

Alles bij gedrukte biljetten breeder omschreven.

Onder den Dungen.

30. De helft in een Perceel **HOOLAND,** genaamd
het **Klaverblad,** gelegen in het **Bosch-**
veld onder den Dungen, A. No. 87, groot
1 Bunder, 49 Roeden.

40. Een **HUIS** met **STAL, SCHUUR, ERF, HOF**
en **BOUWLAND,** staande en gelegen op Hoog
Gemonden onder **Boxtel,** groot te zamen 71
Roeden, 24 Ellen.

De Verkoopning zal geschieden te **St. Michiels-**
Gestel; provisioneel op Dingsdag den 9 Junij
1846, ten huize van **E. EYKEMANS,** terwijl
veertien dagen daarna, en dus op **Dingsdag**
den 23 dierzelfde maand, ten huize van **JAN**
VAN DER MEYDEN, de finale Verkoopning zal
plaats hebben, telkens des namiddags ten
vijf ure.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van
den Notaris **VERHAGEN** voornoemd.

A. VERHAGEN, Notaris te **St. Michiels-**
Gestel, zal, op **Woensdag den 10 Junij**
1846, des morgens ten 10 ure, ten
verzoeke van den WelEd. Heer **F. J. B.**

WAPPERS MELIS, op Zegenwerp onder **St.**
Michiels-Gestel, publiek Verkoopen:

Vier aftands Werkpaarden, twee
Hoog- en twee Laagkarren,
Ploegen, Eggen, Mafmolen, en
verder alle **Bouw- en Melkgerief.**
Voorts **twee Grondvaten, groot 60**
à 50 Vaten, beslag- en andere bak-
ken, groote en kleine **Vaten** en verder
al hetgeen wat tot eene **Branderij** be-
hoort.

De Notaris **A. A. T. VERSTRAA-**
TEN, gevestigd te **Mill,** zal
voor zijne principalen in het
openbaar opveilen en Verkoopen:

Het zeer aangenaam in het hout gelegen **Land-**
goed, HET OSSENBROEK,
onder de Gemeente **Beers, Kanton Grave,**
bestaande in een **Kapitaal Heerenhuis,**
voorzien van negen ruime **BENEDEN- en BO-**
VENKAMERS, twee KEUKENS, PROVISIE-
KAMER, KELDER en POMP, PRIVAAT en
andere **COMMODITEITEN,** eene annexe ruime
PAARDEN, en VEESTALLING met **HOUIZOL-**
DER, KOETS- en MANGELKAMER, SCHU-
REN, TUIN- en BOOMGAARDEN, be-
plant met exquise **VRUCHTBOOMEN, VISCH-**
VIJVERS, BOUW- en WEILANDEN en **HOUT-**
GEWASSEN, zamen groot 48 Bunders.

Alles bij gedrukte biljetten breeder omschreven.

De Verkoopning zal geschieden te **Grave,** in het
Logement **de Vergulde Roskam,** bewoond door
Mejufvrouw de Weduwe **SCHOONENBERG,**
op zaterdag den 13 Junij 1846, provisioneel,
en op zaterdag den 27 dierzelfde maand,
finaal, telkens des namiddags ten 4 ure te
beginnen.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van
voornoemden Notaris en van den Notaris **P.**
H. J. G. JONCKHEER, te **Ginneken** bij **Grave.**

De Notaris **DE MUNCK** te **Veghel,**
zal voor zijne principalen in het
openbaar opveilen en verkoopen:

1e **KOOP.** Een **HEERENHUIZING,** met annexe
WONINGEN, ERF en **MOESTUIN,** te **Veghel**
in de Kom der Gemeente, Kadastraal bekend
in Sectie G. onder de Nummers 82, 83, 84,
302, 304, 305 en 307, te zamen groot
Roeden, 83 Ellen.

2e **KOOP.** Een Perceel **WEILAND** en **HOUTWAS-**
te **Veghel** in de Strooken van het Oostdubbe-
len, bij het Kanaal, Sectie A. Nos. 878, 879
en 880, groot in het geheel 1 Bunder,
Roeden, 40 Ellen.

3e **KOOP.** Een Perceel **BOUW- en WEILAND**
met **HOUTGEWAS,** te **Veghel** in de Putter-
aan de Wittebrug, Kadastraal bekend in
Sectie A. No. 1489, 1490 en 1491, groot
1 Bunder, 35 Roeden, 20 Ellen.

4e **KOOP.** Een Perceel **BOUW- en WEILAND**
met **OPGAAND GEBOOMTE** en **HAKHOEF**
als voor gelegen, Sectie A. No. 1480 tot en
met No. 1488, te zamen groot 1 Bunder, 33
Roeden, 60 Ellen.

De beide laatste Perceelen zijn zeer gunstig aan de
Zuid-Willemsvaart en het Kanaal der ge-
meente gelegen, tot het daarstellen van al-
lerlei Fabrieken en Trafieken.

5e **KOOP.** Een Perceel **MASTBOSCH** te **Veghel**
aan de Heide, Sectie B. No. 526 groot 6
Roeden, 90 Ellen.

6e **KOOP.** Een Perceel **WEILAND,** gelegen te
Veghel aan de Heide, Sectie C. No. 4, groot
60 Roeden, 70 Ellen.

7e **KOOP.** Een **HUIS, HOEF- en GROFSMEDERIJ**
en **ERF,** staande en gelegen te **Veghel** aan
de Hoogeinde, nabij de Haven, Sectie A. No.
1186, groot 1 Roede, 25 Ellen.

8e **KOOP.** Een perceel **BOUW- en WEILAND,**
Erp op **Keldonk** gelegen, Sectie K. No. 389,
groot 50 Roeden, 20 Ellen.

Deze verkoopning zal geschieden te **Veghel,** in de
Straat, bij de **Wed. L. VAN DER AA,** op
Vrijdag den 12 Junij 1846, provisioneel,
acht dagen daarna op **Vrijdag**
derzelve maand finaal, telkens om zes ure
des namiddags te beginnen.

Nadere inlichtingen te bekomen met vrachten
brieven, ten Kantore van den bovengenoemde
Notaris.

ZEGT HET VOORT.

Graanmarkt

van 's **HERTOGENBOSCH,**
Vrijdag en Zaterdag 29 en 30 Mei.

ROGGE: f 6.65 f 7.65 à f 8.15.

BOEKWEIT f 7.35 f 7.65 à f 8.15.

HAVER f 2.85 à f 3.50

AMSTERDAM, 2 Junij.

Tarwe ruim prijshoudend met goeden handel. In entr. 130 p.
goede Elbing f 324; 130 p. Kielsch f 320; 130 p. Odessa Pool
f 320; 127 p. ger. roodb. dito f 305, 310. In cons.; 118 p.
Vriessche f 255, 256; 121 p. dito f 265.

Rogge tot verhoogde prijzen, met zeer veel handel. In entr.
119, 121, 122, 123, 124 p. n. Pruis. f 240, 242, 247, 248,
253, 255; 125 p. Rost. f 255, 257; 118 p. Odessa f 240,
124 p. o. Stettin f 255, 117 p. Peterb. f 235; 118 p. dito f 240,
123, 124 p. Rost. f 252, 254; 123 p. Wismar f 250; 121 p.
Odessa f 251. In cons.: 123 p. Stettin f 252; 113 p. Inlandsch
f 212; 119 p. Deens. f 232. 116, 117 p. mindere dito f 215.
Garst met goede handel iets hooger; 130 p. n. Deensche f 160
in entr.; 111, 112 p. n. dito f 166, 168 in cons.; 114 j. dit
f 165, 109 p. j. dito f 150; n. Zeeuws. f 140.

Haver prijshoudend; 87 p. f 1.40.
Boekweit tot de genoteerde, zijnde de vorige koersen ter be-
nienl. verzending en cons. met veel handel; 120 Amersf. f 2.67
107, 109, 116, 117, 119 p. Holst. f 208, 215, 244, 247,
253; 117 p. jarige Fransche f 195; 110, 111 p. n. dito f 160.

Correspondentie.

Het stuk van Z. uit Eindhoven, betrekkelijk zijnde
artikel « Welkom aan den wal » aldaar Zaterdag
per extra ordinair aangekomen, wenschen wij
te plaatsen. *Dwalen is menschelijk.*

Ter Drukkerij van **D. A. A. DE ROOY** te **Eindhoven.**